

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 30 јуни 2021 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: мај 2021 година

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити во мај 2021 година изнесува 4,56%, со што продолжи нејзиниот тренд на месечно и годишно намалување, од 0,02 п.п. и 0,27 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 0,85% и оствари пад на месечна и на годишна основа, од 0,05 п.п. и 0,25 п.п., соодветно.
- Во мај, просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити изнесува 3,84%, што претставува месечно и годишно намалување од 0,25 п.п. и 0,08 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на новопримените депозити забележа идентичен месечен и годишен раст од 0,05 п.п., соодветно и изнесува 0,67%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити^{3,4,5}

	5.2020	6.2020	9.2020	12.2020	1.2021	2.2021	3.2021	4.2021	5.2021
во % на годишно ниво									
Вкупни кредити	4.83	4.80	4.70	4.63	4.62	4.61	4.59	4.58	4.56
Корпоративен сектор	3.97	3.93	3.80	3.73	3.71	3.70	3.70	3.70	3.68
Домаќинства	5.64	5.63	5.53	5.46	5.45	5.43	5.40	5.37	5.35
Новоодобрен кредити	3.92	3.94	3.99	3.78	3.98	4.25	3.94	4.09	3.84
Корпоративен сектор	3.71	3.68	3.82	3.42	3.60	3.76	3.51	3.85	3.31
Домаќинства	4.43	4.42	4.51	4.38	4.56	4.68	4.61	4.49	4.61
Вкупни депозити	1.10	1.09	0.98	0.95	0.93	0.92	0.89	0.90	0.85
Корпоративен сектор	1.24	1.27	1.14	1.22	1.22	1.20	1.15	1.19	1.16
Домаќинства	1.08	1.07	0.96	0.92	0.89	0.88	0.86	0.87	0.82
Новопримени депозити	0.62	0.64	0.76	0.68	0.62	0.71	0.76	0.62	0.67
Корпоративен сектор	0.34	0.43	0.74	0.38	0.40	0.39	0.75	0.65	0.74
Домаќинства	0.91	0.85	0.78	0.85	0.66	0.86	0.77	0.61	0.64

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може познателно да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозитите/кредитите (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

⁴ Во август 2020 година е укината дозволата за основање и работење на една банка. Податоците за каматните стапки за јули 2020 година ги вклучуваат јунските податоци за каматните стапки за оваа банка.

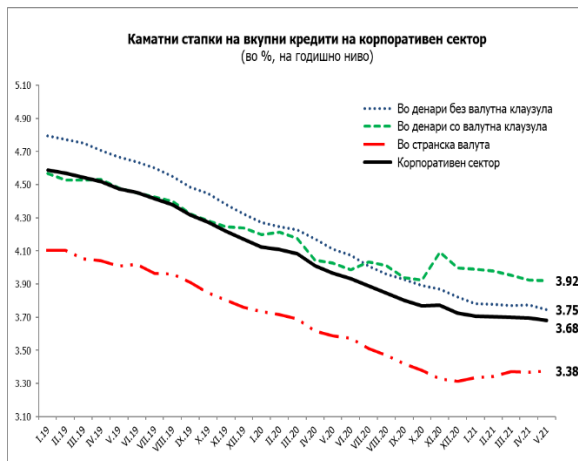
⁵ Податоците за каматните стапки од август 2020 година не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

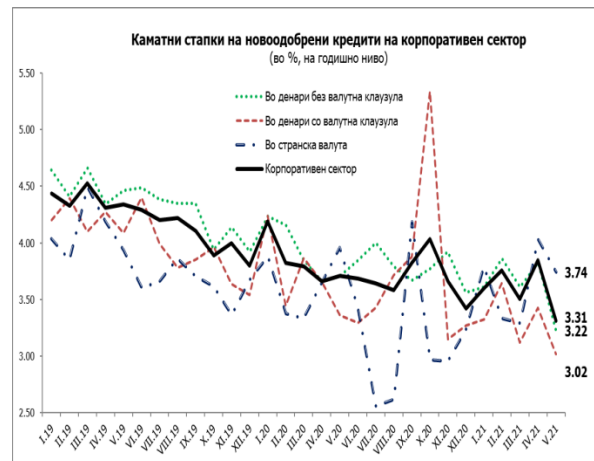
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁶

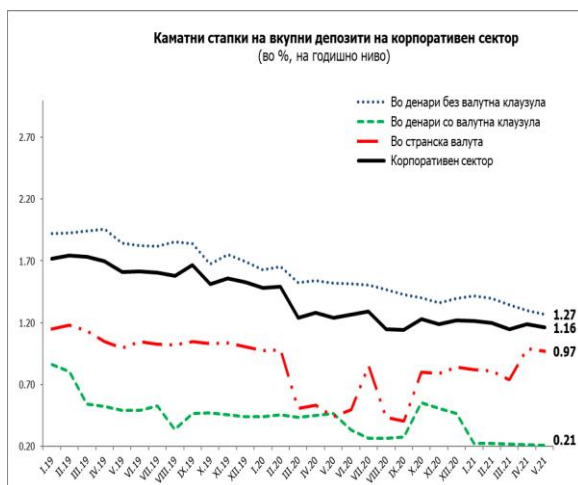
- Просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор, овој месец, забележа месечен пад од 0,02 п.п. и изнесува 3,68%. Притоа, падот произлегува од намалувањето на каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,03 п.п. и 0,01 п.п., соодветно), во услови на минимален раст на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,01 п.п.). Анализирани на годишно ниво, каматната стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор е намалена за 0,29 п.п.

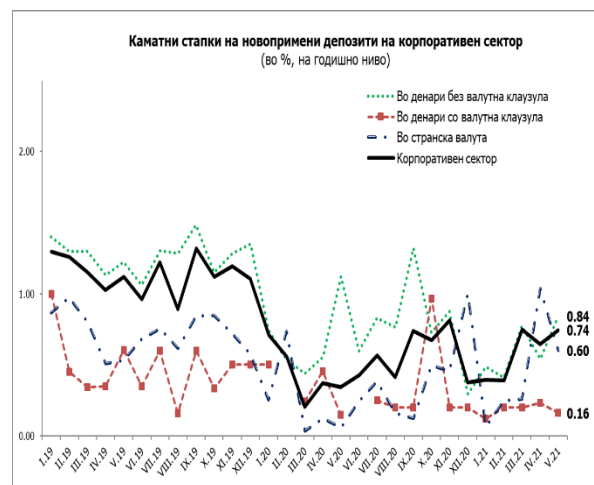
Извор: НБРСМ.

- Во мај, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор е пониска за 0,54 п.п. на месечно ниво и изнесува 3,31%. Надолната промена е резултат на намалувањето кај сите компоненти: каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,61 п.п. и 0,41 п.п., соодветно), како и на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,29 п.п.). Во споредба со мај претходната година, оваа каматна стапка е пониска за 0,40 п.п.

Извор: НБРСМ.

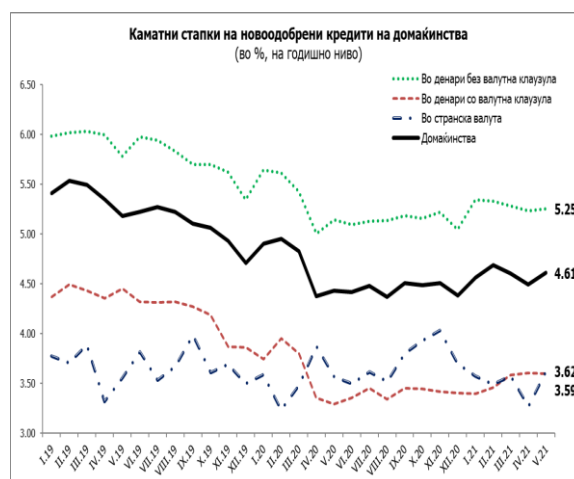
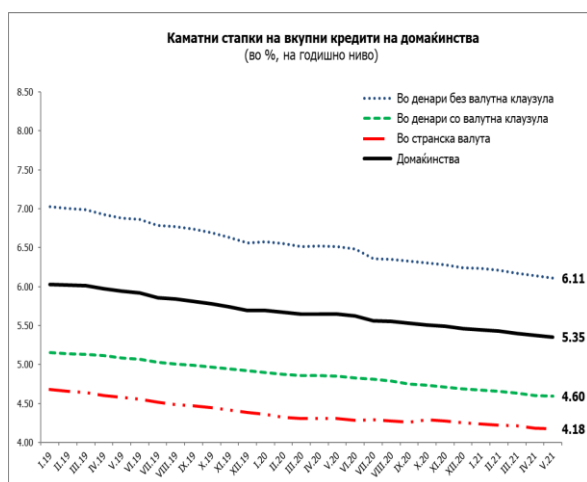
⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор во мај изнесува 1,16% и во споредба со минатиот месец бележи пад од 0,03 п.п. Месечното намалување се објаснува со намалувањето на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,03 п.п. и 0,02 п.п., соодветно), при непроменети каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула. Споредено на годишна основа, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор забележа намалување од 0,08 п.п.
- Овој месец, каматната стапка на новопримените депозити⁷ на корпоративниот сектор, оствари раст од 0,09 п.п. и изнесува 0,74%. Зголемувањето во целост се должи на растот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,30 п.п.), во услови кога се намалени каматните стапки на депозитите во странска валута и каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,44 п.п. и 0,07 п.п., соодветно). На годишно ниво, оваа каматна стапка забележа раст од 0,40 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁸

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата во мај забележа месечно намалување од 0,02 п.п. и се сведе на 5,35%. Анализирани според валутната структура, намалувањето во целост е резултат на падот на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,03 п.п.), додека каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута не остварија месечна промена. Во споредба со мај 2020 година, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата е намалена за 0,29 п.п.

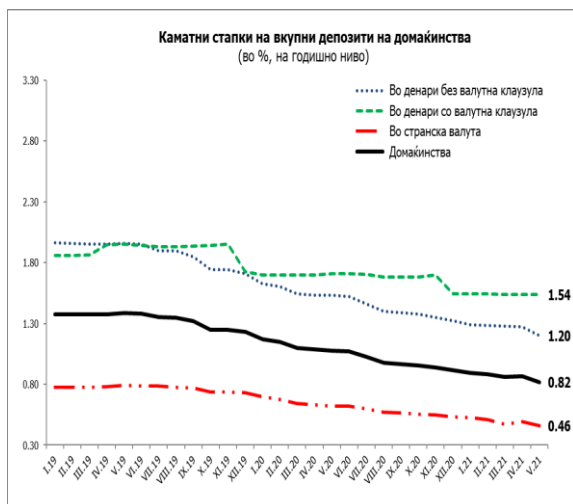
⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекиниот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во мај, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата изнесува 4,61%, што претставува раст од 0,12 п.п. на месечно ниво. Нагорното поместување произлегува од зголемувањето на каматните стапки на кредитите во странска валута и каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,35 п.п. и 0,02 п.п., соодветно), при остварен пад на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,02 п.п.). Оваа каматна стапка забележа раст од 0,18 п.п. на годишна основа.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата, во мај се намали за 0,05 п.п. и се сведе на 0,82%. Притоа, падот се должи на намалените каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,07 п.п. и 0,03 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула се непроменети. Споредено на годишна основа, каматната стапка оствари намалување од 0,26 п.п.
- Во мај, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁹ изнесува 0,64%, при реализиран месечен раст од 0,03 п.п. Овој раст во целост е резултат на зголемувањето на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,06 п.п.), во услови кога не се примени денарски депозити со валутна клаузула, а остварен е пад на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,02 п.п.). Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата е намалена за 0,27 п.п. во однос на истиот период од претходната година.

⁹ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекинот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 30 јули 2021 година (референтен пресек заклучно со јуни 2021 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/110/108).